

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2016-11-17

Översyn av hastighetsgränser i Älvsjö

Remiss från trafikkontoret

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Elisabet Tullgren
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret arbetar sedan 2012 med en översyn av hastighetsgränserna på stadens huvudgator. En hastighetsöversyn har stor betydelse för trafiksäkerhet, trygghet, miljö, tillgänglighet och stadskaraktär. Hastighetsplaner tas fram för olika delar av staden och i denna etapp ingår Älvsjö stadsdelsområde. Förslaget innehåller både höjningar och sänkningar.

Förvaltningen anser att det är positivt att hastighetssänkningar föreslås på Älvsjövägen och genom Älvsjö centrum. På övriga huvudgator föreslås att dagens blandning av 50 och 30 km/h ändras till genomgående 40 km/h. Förvaltningen håller med om att det blir tydligare för bilisterna med en enhetlig hastighet, men har svårt att ta ställning till de höjningar det innebär vid skolor till exempel, utan en analys av vilka konsekvenserna kan bli för trafiksäkerheten för framför allt barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR och extern service, som även har gjort en bedömning ur jämställdhetsperspektiv. Förslag till beslut bedöms vara positivt ur jämställdhetsperspektiv, eftersom en förbättrad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter gynnar kvinnor då de i större utsträckning tillhör denna grupp. Remisstiden sträcker sig till den 9 december 2016. Ärendet behandlas i rådet för funktionshinderfrågor, pensionärsrådet respektive förvaltningsgruppen den 10 november 2016.

Bakgrund

Sedan 2008 har Sverige ett nytt hastighetsgränssystem som ger möjlighet att märka ut hastigheter i steg om 10 km/h, från 30 km/h till 120 km/h. Syftet med det nya systemet är att ge en bättre anpassning av hastigheterna i förhållande till gatornas utformning och de trafikpolitiska målen. Detta ska ge ökad trafiksäkerhet, minskad miljöpåverkan och en ökad acceptans för hastighetsgränserna.

Under 2012 togs hastighetsplaner fram för tre stadsdelsområden i ett pilotprojekt. Därefter har trafikkontoret fortsatt med en översyn av hastighetsgränserna etappvis i resten av staden. I denna etapp ingår förutom Älvsjö även Södermalm, Norrmalm och Östermalm.

Remissen i sammanfattning

En hastighetsöversyn har stor betydelse för trafiksäkerhet, trygghet, miljö, tillgänglighet och stadskaraktär. En hastighetsplan för Stockholm är ett viktigt stöd i arbetet för att utveckla Stockholm i linje med stadens övergripande vision, framkomlighetsstrategi, miljöprogram och trafiksäkerhetsprogram.

Ambitionen med hastighetsplanen har varit att ta fram en väl avvägd hastighet på varje enskild gata. Hastigheten ska avspegla gatans funktion, utformning samt ge en inriktning till hur trafikmiljön bör utvecklas. Hastighetsöversynen har gjorts enligt metoden i handboken *Rätt fart i staden* från Sveriges kommuner och landsting samt Vägverket. Till skillnad mot hur man tidigare tagit fram förslag till nya hastighetsgränser, innebär denna metod att betydligt fler parametrar än tidigare kommer med i valet av hastighetsgräns.

Förslaget omfattar nya hastighetsgränser på huvudgator. Huvudgatornas uppgift är att förbinda olika knutpunkter och se till att framkomligheten är god. Förslaget innebär att många gator och

vägar har fått sänkt hastighet, merparten från 50 till 40 km/h. Några gator får höjd hastighet, antingen från 30 till 40, eller från 50 till 60 km/h. Lokalgator i Stockholms bostadsområden har generellt en hastighetsgräns på 30 km/h och detta ska inte ändras.

För att få önskad effekt kan det behövas flera olika typer av åtgärder som stödjer hastighetsefterlevnad. Det behöver därmed inte betyda att åtgärder måste genomföras innan en ny hastighetsgräns kan införas. Förslag till fysiska åtgärder för att förbättra hastighetsefterlevnad och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter kommer att redovisas i samband med att inriktningsbeslut tas upp i trafiknämnden, under 2017.

För att kunna införa de nya hastighetsgränserna kommer ytterligare utredningar att behövas. Bland annat kommer buller och luftföroreningar att studeras närmare innan eventuella hastighetshöjningar kan göras. Omskyltning för hastighetssänkningar börjar under våren 2017.

Bifogat finns två kartor som visar nuvarande hastighetsgränser på huvudgator i Älvsjö, respektive förslag till nya hastigheter.

En höjning från 50 till 60 km/h föreslås på Kontrollvägen, Magelungsvägen över Huddingevägen, samt en del av Vantörsvägen. Övriga 50-gator föreslås sänkas till 40 km/h, förutom två sträckor som sänks till 30 km/h: Johan Skyttes väg genom Älvsjö centrum samt Juvelerärvägen mellan Älvsjövägen och Smyckegränd.

Flera av huvudgatorna som idag har 50 km/h som huvudprincip, men 30 km/h nära skolor och förskolor får enligt förslaget en genomgående hastighetsgräns på 40 km/h. Endast 30-sträckan vid Johan Skytteskolan blir kvar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att ett förslag till nya hastighetsgränser i Älvsjö har tagits fram och uppfattar det som att metoden som använts innebär en grundlig genomgång av många olika aspekter i stads- och trafikmiljön. Nackdelen med metoden är att den är så pass komplex att det är svårt för en utomstående att sätta sig in i den. Nedan redovisas några synpunkter och frågor.

Förslaget till sänkta hastigheter genom Älvsjö centrum anser förvaltningen är mycket positivt. Det är många människor som rör sig i

centrum samtidigt som det är mycket busstrafik, och Älvsjöborna har framfört önskemål om en hastighetssänkning.

Det är också positivt med en sänkning av hastigheten på Älvsjövägen där det idag är problem med buller, vibrationer och att vägen utgör en barriär mellan stadsdelarna. Sänkningen till 40 km/h gör även att vägen blir mindre attraktiv som genomfartsled. Att få en bättre miljö kring Älvsjövägen är extra viktigt nu eftersom många nya bostäder byggs nära Älvsjövägen i kvarteret Kabelverket/Älvsjöstaden.

Höjningen från 50 till 60 km/h på Kontrollvägen och Magelungsvägen över Huddingevägen, har förvaltningen inga synpunkter på. Däremot anser förvaltningen att höjningen från 50 till 60 km/h på en del av Vantörsvägen måste utredas noga, så att det inte får några negativa konsekvenser.

På övriga huvudgator föreslås att dagens blandning av 50 och 30 km/h ändras till genomgående 40 km/h. Förvaltningen håller med om att det blir tydligare för bilisterna med en enhetlig hastighet, och lättare att hålla rätt hastighet, men förvaltningen skulle gärna se ett mer utvecklat resonemang kring de sträckor som idag har 30 km/h och som i förslaget får en höjning.

Dessa 30-sträckor har tillkommit vid platser där många barn passerar på väg till skolan, förskolan eller en större lekplats. Enligt hastighetsplanen föreslås 30 km/h endast vid en skola och det är Johan Skytteskolan. Det framgår inte varför just denna 30-sträcka har behållits i förslaget. En del av höjningarna från 30 till 40 km/h förklaras med att den föreslagna hastighetsgränsen är en avvägning mellan bil- och busstrafikens anspråk på hög tillgänglighet och oskyddade trafikanters krav på hög trafiksäkerhet. I övrigt ges ingen närmare beskrivning av resonemanget bakom höjningarna. Förvaltningen har svårt att ta ställning till dessa höjningar, utan en analys av vilka konsekvenserna kan bli för trafiksäkerheten för framför allt barn.

Bilagor

1. Karta nuvarande hastighetsgränser i Älvsjö.
2. Karta föreslagna hastighetsgränser i Älvsjö.
3. Remiss av översyn av hastighetsgränser för Södermalm, Älvsjö, Norrmalm och Östermalm.